

A Jászberényi Járásbíróság a Dr. Zugh Katalin Ügyvédi Iroda (5000 Szolnok, Baross u. 20. II/212., képv.: Dr. Zugh Katalin ügyvéd) által képviselt [REDACTED] [REDACTED] szám alatti lakos) **felperesnek** – a [REDACTED] Ügyvédi Iroda (6720 Szeged, Horváth M. u. 8., képv.: [REDACTED] ügyvéd) által képviselt **Lombard Lizing Zrt.** (6722 Szeged, Tisza L. krt. 85-87. szám) **alperes** ellen **gépjármű törzskönyvének kiadása** iránt indított perében meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A bíróság kötelezi az alperest, hogy a felperes tulajdonát képező [REDACTED] forgalmi rendszámú gépjármű törzskönyvét, valamint a gépjármű-nyilvántartásba e rendszámú gépjárműre feljegyzett elidegenítési és terhelési tilalom törléséhez szükséges nyilatkozatot 15 napon belül adja ki a felperes részére.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy a felperesnek 15 napon belül fizessen meg 100.000,- (százezer) Ft ügyvédi munkadíj-, valamint 21.000,- (huszonegyezer) Ft illetékköltséget.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a Szolnoki Törvényszéknek címezve a jelen bíróságon lehet elektronikus úton vagy a nem elektronikus kapcsolat tartó fellebbező fél esetén papír alapon 3 példányban benyújtani.

A bíróság tájékoztatja a feleket:

A fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy az új bizonyíték az első fokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az - elbírálása esetén - reá kedvezőbb határozatot eredményezett volna.

A fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására, vagy az első fokú bíróság által mellőzött bizonyítás lefolytatásának indítványozására akkor is sor kerülhet, ha az az első fokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul.

Amennyiben az ítélet elleni fellebbezés csak

- a kamatfizetésre,
- a perköltség viselésére vagy összegére,

- a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, vagy a fellebbezés csak
 - az előzetes végrehajthatósággal,
 - a teljesítési határidővel,
 - a részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos, vagy csak
 - az ítélet indokolása ellen irányul,
- a másodfokú bíróság az ítélet elleni fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, de a fellebbező fél fellebbezésében, az ellenérdekű fél pedig a fellebbezés kézhezvételétől számított 8 napon belül tárgyalás tartását kérheti.
- A felek a fellebbezési határidő lejárta előtt előterjesztett közös kérelmükben kérhetik a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálását.

I n d o k o l á s

A peres felek a HIT-■■■■■ számú egyedi kölcsönszerződéshez kapcsolódóan szerződéseket kötöttek egymással (összesen négyet) 2008. április 22-én az ■■■■ forgalmi rendszámú, Renault ■■■■■ típusú gépjárműre, használt autó beszámítása mellett, oly módon, hogy a vételár egy részét az alperes a kölcsönszerződéssel biztosította a felperes részére közvetlenül az autókereskedőnek fizetve azt, a felperesnek az autókereskedéssel kötött adásvételi szerződése teljesítése érdekében. E napon a felperes így kötött a kereskedővel egy adásvételi szerződést, az alperessel a kereskedő közvetítésével a fenti kölcsönszerződésen túl, ennek biztosítására ugyancsak a kereskedő közvetítésével egy opciós és egy feltételhez kötött adásvételi szerződést is.

A feltételhez kötött adásvételi szerződésben, az opciós szerződésben, de külön szerződésben sem kötöttek letéti szerződést a peres felek a fenti gépjármű törzskönyvére. Csak a feltételhez kötött adásvételi szerződés 5. pontjában rendelkeztek akként, hogy az adásvételi szerződés a felek által történő aláírással létrejön, hatálybalépésének időpontja pedig az azt megelőző nap, mikor a kölcsönbe vevővel szemben olyan jogerős bírósági vagy egyéb határozatot hoznak, vagy okiratot végrehajtási záradékkal látnak el, amely alapján a végrehajtás kezdeményezhető, illetve az azt megelőző nap, hogy a jogszabály által erre feljogosított szervek a kölcsönbe vevő ellen közvetlenül végrehajtást indítanak, vagy – gazdálkodó szervek esetén – az azt megelőző nap, amikor a kölcsönbe vevő ellen csőd- vagy felszámolási eljárás iránt benyújtott kérelmet a bíróság érkeztette, a jelen pontban foglaltak bekövetkeztéről – azaz a szerződés hatálybalépéséről – a kölcsönbe vevő azonnali hatállyal köteles a hitelezőt írásban értesíteni. A 6. pont szerint a szerződő felek megállapodtak abban is, hogy a gépjármű tulajdonjoga a szerződés hatálybalépésének napján, a gépjármű törzskönyvének hitelező általi birtokbavételével száll át a hitelezőre oly módon, hogy az addigi biztosítékkénti őrzés tekintetében a letéti őrzés megszűnik, és ezt a hitelező tulajdonjoga nyilvántartásba vételbe jogosult felhasználni.

Az opciós szerződés szerint az opciós szerződés elsődleges biztosíték, annak időtartama 5 év, az opciós vételár megegyezik az opció gyakorlásának napján érvényes Eurotax katalógus szerinti vételárral, a vételi jog tekintetében elidegenítési és terhelési tilalmat kötöttek ki a szerződő felek, illetve a hitelező az opciós jogát a kölcsönbe vevőhöz intézett egyoldalú írásos nyilatkozatában gyakorolhatta. Az opciós szerződés szerint e nyilatkozat gyakorlásával a hitelező a tulajdonjogot birtokbavétel nélkül is megszerezhetette.

A felperes a gépjárművön, miután a kölcsönszerződés segítségével a teljes vételárat megfizette, az autókereskedő szállítóval megkötött adásvételi szerződés alapján tulajdonjogot szerzett. Ez alapján a felperes birtokba vette, használta a gépjárművet, így az ingó dolog esetén a tulajdonszerzéshez szükséges össze feltétel teljesült.

Nem állapítható meg az, hogy a feltételhez kötött adásvételi szerződés és az opciós szerződés kapcsán a gépjármű-kereskedő milyen tájékoztatást tudott adni a felperesnek, az azonban megállapítható, hogy az opciós szerződésben letétről egyáltalán nincs szó, a kölcsönszerződésben sem, kifejezetten a kapcsolódó üzletszabályzatban sem (csak utalásszerűen), míg a feltételhez kötött adásvételi szerződésben az erre vonatkozó megfogalmazás szakember számára is nehezen értelmezhető módon került megfogalmazásra, kifejezetten letétről ugyanis nincs abban szó, csak a letéti őrzés megszűnése feltételeiről.

Így nem állapítható az meg kétséget kizáróan, hogy a felperes tisztában volt azzal, hogy a kölcsönszerződés biztosítására egy opciós szerződést és egy olyan feltételhez kötött adásvételi szerződést kötött meg, amely alapján a törzskönyv birtokosa letéti őrzés címén bizonyos események bekövetkeztéig – gyakorlatilag végrehajtási joga megnyíltáig – az alperes lehet.

A felperes fizetési nehézségei miatt a kölcsönszerződést az alperes felmondta, az egy összegben esedékesé vált, a tartozás rendezésére a felperest felhívta az alperes, majd ez iránt pert is indított – ami 3.P.20.222/2018, illetve 3.P.20.180/2019 ügyszámon a jelen bíróság előtt van folyamatban -, azonban a törzskönyvet nem adta ki a felperesnek.

A felperes keresetében – amit eredetileg a fenti ügyszámú perben viszontkeresetként terjesztett elő, azt a bíróság elkülönítette - azt kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a törzskönyv és az elidegenítési, terhelési tilalom törléséhez szükséges nyilatkozat kiadására arra figyelemmel, hogy azon üzletszabályzat – HIT 2006.05.31. –, melyet az alperes irányadónak tekint, a Szegedi Törvényszék 13.P.21.224/2012/35. számú ítélete alapján, amit a Szegedi Ítéletábla Pf.220.961/2014/3. számú ítéletével és 8. sorszám alatti kiegészítő ítéletével helyben hagyott, érvénytelen abban, hogy az adóst újabb opciós jog engedésére kötelezi az 5 év elteltét követően, mivel ez kogens jogszabályi rendelkezés megkerülésére irányul.

Az alperesi álláspont ismeretében hivatkozott arra is, hogy az alperes által kiépített biztosítéki rendszer – beleértve a feltételhez kötött adásvételi szerződést – továbbra is jogszabály megkerülésére irányul, sérti a felperes tulajdonhoz való jogát, különösen a rendelkezési jogát, mivel az elidegenítési és terhelési tilalom, illetve az opciós szerződés 5 éves határidején túl indokolatlanul nyújtja meg a feltételhez kötött adásvételi szerződés a határidőt a teljes követelés kielégítésig.

Hivatkozott arra is, hogy külön letéti szerződést a peres felek egymással nem kötöttek, az opciós szerződés mellett megkötött feltételhez kötött adásvételi szerződés csak a letéti őrzés bizonyos feltétel esetén bekövetkező megszűnéséről rendelkezik, annak semmilyen egyéb feltételét nem tisztázza, így a világosság, átláthatóság, érthetőség követelményének nem felel meg.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az opciós szerződés és a feltételhez kötött adásvételi szerződés két külön biztosítéki szerződés, ilyen szerződések megkötését alperesi álláspont szerint jogszabály nem tiltotta, az üzletszabályzatból viszont ennek lehetősége kifejezetten következett.

Álláspontja szerint ezért a törzskönyvnek mindaddig, amíg a felperes részéről teljes teljesítés be nem következik, jogszerű birtokosa.

A bíróság a jelen pert a 3.P.20.222/2018. számú per alperese által előterjesztett viszontkereset alapján különítette el, mert álláspontja szerint a vitatott kérdés elsődlegesen jogkérdés.

A bíróság a fenti tényállást az alapperben és a jelen perben előterjesztett felperesi és alperesi nyilatkozatok, [REDACTED] alapperben tett tanúvallomása, valamint a csatolt és ismertetett iratok alapján állapította meg.

A bíróság álláspontja szerint a megállapított tényállásból az következett, hogy a felperes keresete megalapozott.

A felperes az alperes autókereskedő megbízottja útján kötött kölcsönszerződést, adásvételi szerződést, feltételhez kötött adásvételi szerződést és opciós szerződést az alperessel. Megállapítható az alapper adatai alapján, hogy bár az autókereskedő igyekezett a leggondosabban eljárni, azonban nyilvánvalóan nem rendelkezett azokkal az ismeretekkel – különösen a feltételhez kötött adásvételi szerződés kapcsán –, amely alapján megfelelő tájékoztatással láthatta volna el a felperest arra nézve, hogy nem egy, hanem két biztosítéki szerződést köt, a második a feltételhez kötött adásvételt tartalmazó szerződés kapcsán pedig még egy letéti szerződést is köt, amelynek tartalma szerint a törzskönyv birtokába nem kerülhet mindaddig, amíg teljes tartozását nem rendezi.

A bíróság rámutat arra, hogy itt hasonló a fiduciárius szerződésekhez a helyzet, amikor biztosítékként olyan, az anyagi jogban létező szabályokat töltöttek meg más tartalommal – nevezetesen biztosítéki tartalommal –, amely az eredeti jogintézménynek nem volt a célja.

A letéti őrzésnek sem célja biztosíték adása.

A peres felek szerződéskötése idején hatályos 1959. évi IV. tv. (rPtk.) 462. § (1) bek. szerint letéti szerződés alapján a letéteményes köteles a letevő által rábízott dolgot időlegesen megőrizni.

Az ezt követő 463-465. §-okból is egyértelműen következik az, hogy a letét nem biztosítékként, hanem őrzési felelősségként funkcionál.

Kiemeli a bíróság azt, hogy a 466. § (1) bek. szerint a letevő a dolgot bármikor visszakövetelheti.

Ugyan a (2) bek. szerint ha a szerződésből a letéti időtartam megállapítható, a letéteményes a dolgot ennek az időnek az elteltével köteles visszaadni, ez azonban nem jelenti az őrzési jelleg megszűntét, ugyanis ezt követően éppen arról szól a jogszabály, hogy a dolog visszavételét a letéteményes ezt megelőzően csak akkor követelheti, ha a dolog biztonsága veszélyben van, vagy ha a dolog őrizetét nem foglalkozása körében látja el, illetve számára a dolog őrzete nagymértékben megnehezül, azaz itt a letéteményes kötelezettségét és a kötelezettség elnehezülése esetén fennálló jogosultságait részletezi a jogszabály.

Megjegyzi a bíróság, hogy egy feltételhez kötött adásvételi szerződésben letétre utalás esetén nem feltétlen állapítható meg az az időtartam sem, ami a letéti időtartama, hiszen ennek a feltételhez kötöttség miatt éppen bizonytalan jellege van.

Emellett figyelemmel kell arra is lenni, hogy egy gyakorlatilag visszavásárlási szerződés esetén, amelynek a feltételhez kötött adásvételi szerződés ténylegesen megfelel, a letéti szabályoknak ilyen módon történő szerződésbe vétele szintén jogszabály megkerülésére irányul, mert annak sem volt akadály, hogy ne feltételhez kötött adásvételi szerződést, hanem visszavásárlási szerződést kössenek a peres felek, amelynél azonban szintén probléma az – az alperes számára -, hogy ott is 5 év és nem korlátlan határidő áll fenn a jog gyakorlására (rPtk. 374.§ (2) bek.), így a szerződés jogszabály megkerülésére irányul, különösen a nem tisztázott letéti feltételek figyelembe vételével.

Végezetül a bíróság megjegyzi, hogy a letét egyes különös nemeiből egyértelműen megállapítható az, hogy az alperes által alkalmazott őrzési letét nem e jogintézmény céljainak felel meg.

A letéti szerződés ugyan írásbeli formát nem igényel, de a peres felek teljes jogviszonyukat írásban szabályozták, a feltételhez kötött adásvételi szerződésben írásban szerepel a letéti őrzés megszűnése, így alappal tehető fel, hogy evonatkozásban is írásbeli alakot kötöttek ki, de ennek ellenére a letéti szerződés lényeges tartalmát mégsem foglalták írásba.

A bíróság álláspontja szerint az alperes ezért erre jogot nem is alapíthat. (rPtk. 217§ (2) bek.)

A jelen bíróságnak határozottan az az álláspontja, hogy ha valamely jogintézmény rendelkezésre áll jogszerű biztosítékként, semmilyen indok nincs arra, hogy más szerződésfajtákat vegyenek igénybe a peres felek biztosítékként, különösen nem átláthatatlan, a világosság és egyértelműség követelményeinek nem megfelelő módon.

Miután az opciós szerződésben írt elidegenítési és terhelési tilalom 5 éves határideje eltelt, ennek fenntartására sincs az alperesnek jogszerű lehetősége, figyelemmel a felperes által hivatkozott, üzletszabályzatát e részében érintő jogerős, mindenkire – így a jelen bíróság számára is – kötelező ítéleti rendelkezésekre.

A bíróság mindezek alapján ezért a rendelkező rész szerint kötelezte az alperest a törzskönyv és a nyilatkozat kiadására.

Az alperes pervesztes lett, ezért a bíróság kötelezte őt a peres felek jogviszonyában irányadó rPp. 78. § (1) bek. alapján a perköltség viselésére is.

Jászberény, 2019. május hó 2. napján

dr. Császár
Ida s.k.
bíró

Hangfelvételtől leírta
2019. május 24. napján

Sárköziné Samu Ildikó s.k.
tisztviselő